

EÚ poskytne Kube v roku 2009 podporu do výšky 30 miliónov €

Európska únia v stredu 26. novembra súhlasila, že v budúcom roku poskytne Kube podporu do výšky 30 miliónov €, na odstránenie škôd po hurikánoch a na zlepšenie produkcie potravín.

Vysoký predstaviteľ EÚ však pripomenul, že otázka ľudských práv na Kube bude naďalej dominovať diskusiám o zlepšení dlhodobých chladných vzťahov s Havanou.

Stefano Manservigi, generálny riaditeľ GR Európskej komisie pre rozvoj, povedal, že členské krajiny EÚ v budúcom roku pošlú na Kubu 25 – 30 miliónov €. Väčšina prostriedkov sa použije na opravu domov, elektrickej rozvodovej siete a ciest, ktoré boli zničené hurikánmi Gustav, Ike a Paloma. Hurikány zasiahli Kubu koncom leta a počas jesene a spôsobili škody za viac ako 10 miliárd dolárov.

“Nie sme tu ako donor, sme tu ako partner, ako priateľ,” uviedol Manservigi pri podpise dohody s Ricardom Guerrerom, kubánskym podpredsedom vlády pre zahraničné investície.

Tieto prostriedky bude môcť Kuba využiť na environmentálnu ochranu, na investície do biotechnológií, vybudovanie systému skorého varovania pred katastrofami, ako aj na produkciu potravín.

“Ak musíme niečo zdôrazniť, tak je to fakt, že svetová hospodárska kríza nás musí zblížiť viac ako kedykoľvek pred tým,” uviedol Manservigi novinárom po podpise dohody.

Vzápätí však otvoril tému, ktorá je zdrojom značného napätia medzi EÚ a komunistickou Kubou.

“Toto je len prvý kameň, prvý bod,” povedal Manservigi. “Zorganizujeme spoločne množstvo ďalších iniciatív. Hovorme otvorene a na rovnu o ľudských právach, o slobode tu a kdekoľvek vo svete.”

Na otázku o Manservigiho výrokoch, Guerrero uviedol, že politické otázky spadajú do kompetencie kubánskeho Ministerstva zahraničných vecí, kde Manservigi a ostatní predstavitelia EÚ “hovorili o viacerých rôznych témach, nielen o ľudských právach”.

Komisár EÚ Luis Michel počas návštevy v októbri ponúkol Kube prvú časť humanitárnej pomoci po hurikánoch vo výške 2 milióny €. Táto dohoda o humanitárnej pomoci znovu obnovila dialóg a spoluprácu, ktoré boli pozastavené v roku 2003. Kuba vtedy zatkla a odsúdila na dlhoročné tresty 75 vedúcich politických aktivistov, nezávislých novinárov a disidentov za údajnú spoluprácu s USA s cieľom zvrhnúť komunistický systém.

V júni tohto roku sa EÚ rozhodla zastaviť uplatňovanie posledných zostávajúcich diplomatických sankcií voči Kube. Dvadsať z pôvodne 75 politických väzňov bolo prepustených do núteného exilu, alebo boli podmienenčne prepustení zo zdravotných dôvodov.

Zdroje: AP, El Nuevo Herald

Raúl Castro je otvorený stretnutiu s Barackom Obamom

Kubánsky prezident Raúl Castro je otvorený stretnúť sa s novozvoleným prezidentom USA Barackom Obamom na neutrálnej pôde, aby sa pokúsili vyriešiť viac ako štyridsať ročný spor s Washingtonom. Uviedol to v interview, ktoré poskytol americkému magazínu The Nation.

Rozhovor pre magazín The Nation urobil americký herec Sean Penn, ktorý do Havany pricestoval po návšteve venezuelského prezidenta Huga Chaveza a pred zvolením Obamu za nového prezidenta vo voľbách 4. novembra.

“Spýtali ste sa, či by som prijal stretnutie s (Obamom) vo Washingtone. Musím o tom porozmýšľať. Musím to prediskutovať so všetkými mojimi súdruhmi vo vedení,” povedal Castro Pennovi v interview pre číslo magazínu, ktoré bude vydané 15. decembra. Rozhovor je už publikovaný na internetovej stránke magazínu.

“Osobne si myslím, že by to nebolo fér, keby som bol prvý, kto príde na návštevu, pretože je to vždy tak, že latinskoamerickí prezidenti navštevujú USA prví. Rovnako by nebolo fér očakávať, že prezident USA príde na Kubu. Mali by sme sa stretnúť na neutrálnej pôde,” povedal Castro.

Obama vyhlásil, že zmení politiku Bushovej administratívy, ktorá bráni kubánskym Američanom cestovať na Kubu a posilať príbuzným finančnú pomoc. Obama chce rokovať s Castrom, no chce zachovať 46-ročné obchodné embargo ako nástroj na presadzovanie demokratizačných zmien v štáte jednej politickej strany.

“Možno by sme sa mohli stretnúť na Guantanamo,” povedal Castro, narážajúc na záliv, kde má USA svoju námornú základňu, čo Kuba považuje za porušenie svojej suverenity.

“Musíme sa stretnúť a začať riešiť naše problémy a na konci stretnutia môžeme dať prezidentovi dar ... môžeme ho poslať domov s americkou vlajkou, ktorá veje nad zálivom Guantanamo,” dodal Castro.

Zdroj: Reuters

Kubánski aktivisti majú 20 tisíc podpisov

Skupina žien prezentovala 20. novembra tisíce podpisov pod petíciu adresovanú kubánskeму parlamentu, požadujúcej uzatvorenie medzery medzi duálnou ekonomikou v komunistickej krajine, ktorá štátnych zamestnancov platí v kubánskych pesos, no základné potreby ako toaletný papier je dostupný v inej mene, ku ktorej nemajú prístup všetci.

Pred parlamentom sa zhromaždili štyri ženy v bielych tričkách s nápisom “S rovnakými peniazmi”, aby odovzdali petičné hárky s ďalšími 10 000 novými podpismi. Pred rokom už odovzdali parlamentu prvé hárky s 10 837 podpismi.

Belinda Sales, líderka skupiny povedala, že zamestnanci parlamentu odmietli prevziať nové podpisy argumentujúc, že poslanci stále preskúmavajú petíciu z minulého roka.

Podľa Belindy Sales, podpisy z celej Kuby zbierali členovia Latinskoamerickej nadácie vidieckych žien (Latin American Foundation of Rural Women) dva roky. Aktivisti získali širokú podporu napriek tomu, že úrady opakovane petičné hárky zadržali.

“Keďže nejde o politickú petíciu, ľudia sa ju neboja podpísať,” hovorí Belinda. “Každý kto žije na Kube, chce dostávať plat v jednej mene a v tej istej mene si kúpiť všetko potrebné.”

Parlament zasadá len dva víkendy v roku a jednohlasne schvaľuje návrhy komunistického vedenia. Belinda Salas je presvedčená, že vládni úradníci pracujú na spojení dvoch platobných mien.

“Skutočne si myslím, že s tým robia nejaký ekonomický experiment,” hovorí.

Petícia žiada právo používať bežné kubánske pesos – menu, v ktorej štát vypláca mzdy viac ako 90 % zamestnancom v krajine - aj v lepších obchodoch, reštauráciách a hoteloch, ktoré doteraz akceptujú len konvertibilné kubánske pesos, ktoré má 24 krát vyššiu hodnotu.

Priemerná mesačná mzda je 408 pesos čo predstavuje 17 konvertibilných pesos. Obchody, kde platí konvertibilné peso vznikli pre turistov, no často sa v nich predávajú základné tovary ako olej a toaletný papier, ktoré nemožno kúpiť v iných obchodoch. Tí čo si nemôžu dovoliť nakupovať za konvertibilné pesos, sú odkázaní na čierny trh.

Podľa prezidenta Raúla Castra je duálna ekonomika najpálčivejším problémom na Kube. Štátni ekonómovia však tvrdia, že presadenie bežného pesos oproti konvertibilnému pesos spôsobí, že za vysoké ceny dovezený tovar zo zahraničia sa bude predávať za výrazne nízke ceny – čo spôsobí, že štátne obchody nebudú mať prostriedky na doplnenie vypredaného tovaru.

Salas však argumentuje, že Kuba by sa mala pozrieť na príklad znovu zjednotenia Nemecka a iné príklady z Európy, kedy vlády použili peňažné rezervy na spojenie dvoch menových platidiel.

“Nie sme ekonómovia,” povedala. “Ale musíme hľadať riešenie.”

Zdroje: AP, Miami Herald